

[P. Munch.]

end Landstinget opnaaede den Gang. De Afgørelser, som da fandt Sted, lammede den økonomiske Politik i den følgende Tid, de førte til Triumf for det Kræfternes frie Spil, som det danske Samfund i de mellemliggende Aar har betalt med Milliarder. Mod Følgerne af de Daarskaber, til hvilke denne Politik dannede Indledningen i Danmarks økonomiske Liv, kæmper vi alle, som lever indenfor Danmarks Grænser i dette Øjeblik.

Dernæst er der Spørgsmaalet om Forfatningskampen eller Forfatningsforhandlingen i Øjeblikket. Jeg tror ganske roligt, vi har Lov til at sige, at Ordet Forfatningskamp er kun brugt af den højtærede Regering og den ærede Ordfører for Venstre (Elgaard). Forholdet har været, at vi andre kun har talt om en Forfatningsforhandling. Jeg er imidlertid ikke rigtig klar over, hvorledes den ærede Ordfører for de Konservative (Christmas Møller) tænkte sig den. Han sagde, at han paatænkte ikke i Øjeblikket nogen Aktion i Salen, og det gjorde hans Parti heller ikke. Jeg har heller ikke forstaaet den ærede Ordfører for Socialdemokraterne (Borgbjerg), som om han paatænkte noget saadant, og heller ikke vi for vort Vedkommende har i den Situation, der hidtil har foreligget, næret Planer eller Tanker om noget i den Retning. Det, vi har indbudt og opfordret til, er en Forhandling, ved hvilken man skulde tilskynde den højtærede Regering til at tage Initiativet til en Drøftelse mellem Partierne. Det er, hvad vi vil. Jeg har forstaaet den ærede Ordfører for Socialdemokratiet, som om hans Tanke er den samme, og jeg maa maaske forstaa den ærede Ordfører for de Konservative, som om ogsaa han vilde have Sympati for dette, ikke blot personligt, med Tilslutning fra den ene Meningsfælle, der har udtalt sig her, men at han ogsaa har talt paa Partiets Vegne. Og naar saa er, forekommer det mig, at det vilde være en naturlig Pligt for den højtærede Regering under Hensyn til dens Stilling som Repræsentant for et Mindretal her i Tinget at gaa ind i en saadan Forhandling og tage sin Del af Ledelsen deraf. Den højtærede Indenrigsminister sagde, at det er jo ikke saa længe siden, vi har haft Grundlovsforandring. Ja, det er 13 Aar, siden den nye Grundlov blev vedtaget, og 10 Aar, siden den traadte i Kraft. Det kan ganske vist ikke siges at være nogen meget lang Tid, ikke en Tid, der svarer til, hvad man regelmæssig kan vente mellem Grundlovsforandringer. Men den højtærede Indenrigsminister og ærede Medlemmer vil ikke være i

Tvivl om, at disse 10 eller 13 Aar har været Aar af en særegen Karakter, med et særegent rigt Indhold, med særegne Følger for det økonomiske Liv, som maa sætte sig Spor ogsaa i det politiske Liv, hvis dette nogenlunde skal svare til de økonomiske Opgaver, der nu foreligger i Verden. Jeg forstod af en Vending af den ærede Ordfører for Partiet Venstre, at han og hans Parti frygtede, at en saadan Forhandling, naar den en Gang kom i Gang, skulde antage et uforholdsmæssigt Omfang, drage alle mulige Arter af Grundlovsspørgsmaal ind i Drøftelserne, maaske ogsaa Spørgsmaal, som man ikke paa nogen Maade fra deres Side vilde sympatisere med at se taget op til Drøftelse. Dette behøver efter min Mening slet ikke at blive Tilfældet. Hvis den højtærede Regering under den ene eller anden Form vilde tage Initiativet til en saadan Forfatningsforhandling, ser jeg ikke rettere end, at man da maa kunne opnaa at begrænse den efter Aftale mellem Partierne til ganske bestemte Spørgsmaal, til Spørgsmaalene om Rigsdagens Karakter og Sammensætning og om Forholdet mellem Rigsdagen og Ministeriet. Man kan maaske ogsaa tage med visse Ting angaaende Rigsdagens Arbejds metode, skønt Hovedopgaverne paa dette Omraade efter min Mening vil kunne løses ad den Vej, at man ændrer Forretningsordenen, hvis man blot vil beslutte sig dertil. Jeg tror meget vel, man vil kunne gaa til en saadan Forhandling uden at rejse mangeartede vanskelige og særdeles omstridte Spørgsmaal.

Nu er jeg imidlertid ikke helt klar over, i hvilken Grad den højtærede Indenrigsminister har afvist denne Forhandling, og heller ikke, om han i saa Henseende talte paa den højtærede Statsministers Vegne. Den højtærede Statsminister har jo i Dag vist os den Ære en Gang imellem at se ind til os — han tabte Taalmodigheden, lod det til, under den ærede Indenrigsministers Tale og forlod os atter —, han har senere set ind en Gang imellem igen, men nu er han borte, og vi kan vel derfor ikke vente nogen Udtalelse af ham, men det er jo muligt, at den højtærede Indenrigsminister har talt med ham og faaet Bemyndigelse til i hans Navn at udtale sig. Jeg vilde da ønske at faa Besked om dette Spørgsmaal, ikke, om man afviser en Forfatningskamp og advarer mod den, for der er ingen, der kalder paa en Forfatningskamp, men om man overhovedet nægter at gaa ind til en ganske rolig forbedrende Forhandling om den Ændring af vor Forfatning, som dog mangt og meget i Tidens Udvikling tyder paa at der er Brug for,